



**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 597

van **NADIA SMINATE**

datum: 22 april 2021

---

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

---

*Bestrijding van gewelddadige radicalisering - Disengagementtrajecten*

Disengagementtrajecten maken een wezenlijk onderdeel uit het Vlaamse beleid ter bestrijding van gewelddadige radicalisering. Disengagementtrajecten in gevangnissen beogen een sociale re-integratie met een traject op maat. Indien blijkt dat een dergelijke begeleiding specifiek gericht op disengagement voor een gedetineerde nodig is, wordt een consulent ingeschakeld.

Ik had graag volgende vragen gesteld m.b.t. de disengagementtrajecten en de betrokken consulenten.

1. a) Hoeveel individuele trajecten werden er al opgestart sinds de aanvang van dergelijke trajecten (graag per jaar)?
  - b) Hoeveel trajecten zijn op dit moment lopende?
  - c) Hoeveel van degenen die begeleiding hebben gekregen van een van de deradicaliseringsconsulenten zijn ondertussen vrij?
  - d) Hoeveel van hen zijn vrij met voorwaarden? Hoeveel van hen zijn vrij einde straf?
  - e) Hoeveel van degenen die begeleiding hebben gekregen van de deradicaliseringsconsulenten en in vrijheid werden gesteld, met of zonder voorwaarden, zijn opnieuw in detentie?
2. Kan de minister aangeven sinds de start hoeveel vte's (voltijdsequivalenten) als consulent tewerkgesteld werden? Gelieve dit cijfer per jaar aan te geven. Wat is de huidige stand van zaken m.b.t. het aantal consulenten en hoe kijkt de minister naar de toekomst specifiek m.b.t. het aantal vereiste vte's voor de uitvoering van dergelijke trajecten?
3. In bepaalde gevallen wordt in het traject samengewerkt met experts, organisaties alsook met andere elementen van de traditionele dienst -of hulpverlening.

Kan de minister aangeven met welke experts en organisaties sinds de start van de disengagementtrajecten reeds werd samengewerkt?

4. De gesubsidieerde organisaties en projecten worden jaarlijks geëvalueerd en dienen te voldoen aan vooropgestelde kwaliteitscriteria, aldus voormalig minister Vandeurzen hierover.

Kan de minister de kwaliteitscriteria in dit kader nader toelichten?

5. De minister subsidieerde de centra voor geestelijke gezondheidszorg extra voor een therapeutisch aanbod voor geradicaliseerde gedetineerden met een geestelijke gezondheidsproblematiek in het kader van disengagementtrajecten. Deze subsidie van 150.000 euro liep tot eind 2020.
  - a) Hoeveel personen werden met dat aanbod bereikt?
  - b) Werd deze subsidiëring geëvalueerd? Wat waren de bevindingen?
  - c) Werd bovenvermelde subsidie verlengd?
6. Kan de minister tot slot de totale kostprijs per jaar aangeven voor de organisatie en begeleiding van de disengagementtrajecten? Gelieve hierbij gedetailleerd de kostenstructuur weer te geven (personeelskosten, werkingskosten, andere ...).

**ANTWOORD**

op vraag nr. 597 van 22 april 2021  
van **NADIA SMINATE**

## 1. a) Overzicht individuele begeleidingstrajecten consulenten CAW:

jaar	Nieuw opgestarte begeleidingen tijdens detentie	Lopende begeleiding na detentie	Afgesloten begeleiding	Totaal
2017	7	3	15	<b>25</b>
2018	1	2	8	<b>11</b>
2019	9	2	10	<b>21</b>
2020	10	2	4	<b>16</b>
2021	1	0	1	<b>2</b>
<b>Totaal</b>	<b>28</b>	<b>9</b>	<b>38</b>	<b>75</b>

Hierbij moet wel opgemerkt worden dat een begeleidingstraject altijd gebeurt in samenwerking met verschillende partners.

Naast de individuele begeleidingstrajecten namen de consulenten ook volgende opdrachten op:

1. ondersteuning en consult bieden aan beleidscoördinatoren en hulp- en dienstverleners in de gevangenis, en
2. beleidsondersteunend werk verrichten rond de aanpak van radicalisering in de gevangenis.

b) Op dit moment (april 2021) zijn er 38 begeleidingstrajecten lopende. Het gaat hier dan om 29 lopende begeleidingen tijdens detentie en 9 lopende begeleidingen na detentie.

c-d) Van de 47 personen die niet meer begeleid worden tijdens detentie (9 begeleiding nog lopend na detentie + 38 afgesloten), kwamen 7 personen vrij op strafeinde, 24 personen konden de gevangenis verlaten met strafuitvoeringsmodaliteiten (BD, ET, VI, VLV) of VOV (probatie) (= totaal 31).

De overige 16 personen waarvan de begeleiding werd afgesloten, werden uitgewezen, uitgeleverd, opgesloten in een gesloten centrum in Vottem, getransfereerd naar Wallonië of buiten vervolging gesteld.

e) Twee personen die werden begeleid en vrijkwamen met VLV of ET, werden opnieuw opgesloten.

Als een ex-cliënt (dus een afgesloten dossier) terug in de gevangenis belandt, maar (nog) niet terug opgevolgd wordt door OCAD, komt deze niet op de namenlijst te staan die het CAW aangeleverd krijgt en komt het CAW dit officieel niet te weten. Ze vallen dan niet meer onder de doelgroep van de consulenten.

2. In oktober en november 2016 werden, ter ondersteuning van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, 2 consulenten aangeworven door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin in het kader van de aanpak van radicalisering in de gevangenis.

In 2018 besliste de toenmalige minister bevoegd voor Welzijn de individuele begeleidingstrajecten in het kader van disengagement, structureel in te bedden in de centra voor algemeen welzijnswerk. Op de begroting 2018 werd een projectsubsidie voor de periode 15/10/2018 tem 31/12/2019 toegekend aan CAW Oost-Vlaanderen voor de tewerkstelling van 3 VTE consulenten.

In de loop van 2019 heeft de consulent, in dienst van het departement WVG, haar begeleidingen afgebouwd, zodat de begeleidingstrajecten vanaf 1/1/2020 volledig door het CAW Limburg konden worden opgenomen. CAW Limburg werd op dat moment aangeduid als referentie-CAW voor het thema radicalisering voor 3,5 VTE (via een projectsubsidie).

Met ingang van 1/1/2021 zijn de 3,5 VTE voor de aanpak van radicalisering opgenomen in de erkenning van CAW Limburg en bijgevolg ook in de reguliere subsidie-enveloppe van CAW Limburg.

Er werd gestart met 2 VTE consulenten en nu in 2021 worden er ondertussen 3,5 VTE te werk gesteld. Op dit moment zijn er voldoende consulenten beschikbaar om de trajecten te doen die zeker opgenomen moeten worden.

3. Er is samenwerking met allerlei steden en gemeenten, met de PSD (Psycho-Sociale Dienst) binnen de gevangenis, met de moslimconsulenten (van DG EPI), met Justitieel Welzijnswerk (of andere teams binnen het CAW), met de justitiehuisen, Centra Geestelijke Gezondheidszorg, VDAB, VOCVO (Vlaams Ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs), DRA (De Rode Antraciet), Moderator, Arktos, Tandem, Touché, CAPREV (Centre d'Aide et de Prise en charge de toute personne Concernée par les Extrémismes et Radicalismes Violents), ...

Dit is een opsomming van de meest voorkomende samenwerkingspartners, maar al naargelang de situatie kunnen ook nog andere samenwerkingspartners voorkomen.

4. De CAW-consulenten die begeleiding in het kader van disengagement bieden, vallen onder het werkgeverschap van CAW Limburg.

Dit wil zeggen dat deze werking aan de kwaliteitsvoorwaarden van een CAW voldoet. Elk CAW voert een kwaliteitsbeleid overeenkomstig de bepalingen van het decreet betreffende de kwaliteit van gezondheids- en welzijnsvoorzieningen.

Elk CAW moet een kwaliteitshandboek opstellen met een weergave van het kwaliteitssysteem dat onder andere volgende elementen omvat: werkwijze met betrekking tot preventie, onthaal en begeleiding, werkwijze voor het verwerven, gebruiken en doorgeven van informatie met betrekking tot gebruikers, de sectorale code inzake omgaan met gebruikersinformatie, de werkwijze bij gevaar voor schade aan de integriteit van de gebruiker of derden, enz.

Naast de algemene kwaliteitscriteria waaraan de werking moet voldoen, beschikken de consulenten over de nodige specialistische kennis en ervaring.

Die kennis en ervaring wordt bovendien aangevuld met de nodige opleidingen. Zo moest elke consulent een intensieve opleiding bij NTA (Nuance door Training en Advies) volgen, dat gespecialiseerde opleidingen geeft in de aanpak van radicalisering.

5. a) In onderstaande tabel vindt u een overzicht van het aantal lopende en afgesloten dossiers in de gevangenis van Hasselt, Gent en Brugge. Dit op 4 verschillende tijdstippen.

Datum	Totaal aantal lopende dossiers	Totaal afgesloten dossiers
Maart 2019	17	0
Augustus 2019	17	1
April 2020	14	8
Oktober 2020	11	6

b) Het project werd positief geëvalueerd.

c) Er wordt voor de periode van 15/12/2020 t.e.m. 31/12/2023 een subsidie van 228.125 euro toegekend aan de CGG voor het project 'behandeling van geradicaliseerde gedetineerden met een GGZ-problematiek in het kader van disengagement'.

Met dit budget worden volgende opdrachten gerealiseerd:

1. tegemoetkoming in de loon- en werkingskosten van het project 'behandeling van geradicaliseerde gedetineerden met een GGZ-problematiek in het kader van disengagement';
2. prioriteit geven aan de behandeling van tweedelijns GGZ-problematiek bij de afgebakende doelgroep van geradicaliseerde gedetineerden, in die gevangenissen waar deze doelgroep zich voornamelijk bevindt;
3. verspreiding van expertise binnen/ondersteuning van de forensische werkingen van alle CGG;
4. een engagement om geradicaliseerde gedetineerden ook na detentie binnen de bestaande postpenitentiaire werking prioriteit te geven.

## 6. 2016

2 consulenten in dienst van de Vlaamse Overheid (einde van het jaar in dienst getreden)	32.995 euro
---	-------------

## 2017

2 consulenten in dienst van de Vlaamse Overheid	136.693 euro
---	--------------

## 2018

2 consulenten in dienst van de Vlaamse Overheid	146.452 euro
---	--------------

## 2019

1 consulent in dienst van de Vlaamse Overheid	86.199 euro
Projectsubsidie aan CAW Oost-Vlaanderen voor 3 VTE-consulenten (15/10/2018-31/12/2019) en opleiding	249.469,68 euro

2020

1 consultant in dienst van de Vlaamse Overheid (3 maanden)	17.589 euro
Projectsubsidie aan CAW Limburg voor 3,5 VTE-consulenten (1/12/2019-31/12/2020)	247.502,19 euro

2021

Structurele subsidie aan CAW Limburg voor 3,5 VTE-consulenten	250.097,12 euro
---	-----------------